

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้จาก การที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท เขตภาคกลางจำนวน 98 แห่งเพื่อให้บุคคล 2 กลุ่ม คือ ครูบรรณาธิการและผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 196 ฉบับ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 167 ฉบับ ในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถามของครูบรรณาธิการ 83 ฉบับ และผู้บริหารโรงเรียน 84 ฉบับ เมื่อตรวจสอบแบบสอบถามแล้วพบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้เพียง 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.51 เป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากโรงเรียนจำนวน 74 แห่ง ซึ่งมีทั้งแบบสอบถามชุดของครูบรรณาธิการ และแบบสอบถามชุดของผู้บริหารโรงเรียน สำหรับแบบสอบถาม 19 ฉบับ จัดเป็นแบบสอบถามชุดที่ไม่สมบูรณ์ มีอาจนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ เนื่องจากมาจากต่างโรงเรียนกัน บางโรงเรียนมีเฉพาะแบบสอบถามชุดของบรรณาธิการ ในขณะที่บางโรงเรียนมีแต่ชุดของผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาเสนอในรูปแบบตาราง โดยแสดงผลในประเด็นต่าง ๆ ตามขนาดของโรงเรียน และแยกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม การนำเสนอแยกออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของครูบรรณาธิการ ผู้บริหารโรงเรียนและห้องสมุดโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทจำนวน 74 แห่ง (ตารางที่ 1-ตารางที่ 10)

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับบริการชุมชนที่ห้องสมุดจัด ลักษณะการจัดบริการ ความร่วมมือของบุคลากรทั้งภายในและภายนอก ความสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการให้บริการชุมชน และปัญหาในการให้บริการชุมชน ซึ่งเป็นห้องสมุดของโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทที่มีการจัดบริการชุมชนเท่านั้น

ข้อมูลในตอนนี้ได้จากการสอบถามครูบรรณาธิการ และบางส่วนเป็นข้อมูลที่สอบถามจากทั้งครูบรรณาธิการและผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 11-ตารางที่ 31)

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบททั้ง 74 แห่ง โดยสอบถามจากทั้งครูบรรณาธิการและผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 32-ตารางที่ 36)

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ไปดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ครูบรรณาธิการ ผู้บริหารโรงเรียนและห้องสมุดโรงเรียน (ตารางที่ 1-ตารางที่ 10)

1.1 ข้อมูลของโรงเรียน ครูบรรณาธิการ ผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 1-ตารางที่ 4)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน พบว่า จากโรงเรียนทั้งหมด 74 แห่ง จำแนกได้เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 59 แห่ง (ร้อยละ 79.75) และโรงเรียนขนาดกลาง 15 แห่ง (ร้อยละ 20.27) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 700 คน)	59	79.73
กลาง (จำนวนนักเรียน 701-1,500 คน)	15	20.27
รวม	74	100.00

ตารางที่ 2 วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลปรากฏว่าส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ครูบรรณาธิการ (ร้อยละ 87.84) และผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 83.78) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนปรากฏว่า จำนวนครูบรรณาธิการ หรือผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่มีความแตกต่างกัน รองลงมาครูบรรณาธิการ (ร้อยละ 9.64) มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 13.51) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ไม่มีทั้งครูบรรณาธิการและผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท

ตารางที่ 2 วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

วุฒิการศึกษา	ครูบรรณาธิการ						ผู้บริหาร					
	ขนาดโรงเรียน						ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม		เล็ก		กลาง		รวม	
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	10.17	1	6.66	7	9.64	2	3.39	-	-	2	2.70
ปริญญาตรี	52	88.13	13	86.64	65	87.84	49	83.05	13	88.66	62	83.78
ปริญญาโท	1	1.69	1	6.66	2	2.70	8	13.55	2	13.33	10	13.51
สูงกว่าปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	59	100.00	15	100.00	74	100.00	59	100.00	15	100.00	74	100.00

ตารางที่ 3 ความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ ครอบคลุมถึงวุฒิการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ หรือผ่านการอบรมทางด้านห้องสมุด)

ผลปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.70) เป็นผู้มีวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์ และจำนวนมากกว่าครูบรรณารักษ์ที่ไม่มีวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์ (ร้อยละ 47.30) ส่วนผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 56.76) เป็นผู้ที่ไม่เคยอบรมทางห้องสมุด มากกว่าผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 43.24) ที่เคยผ่านการอบรม

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางมีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์มากกว่าไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนนั้น ผู้ที่ไม่เคยอบรมงานห้องสมุดมีมากกว่าผู้ที่เคยผ่านการอบรม ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รู้ทางด้าน บรรณารักษศาสตร์	ครูบรรณารักษ์						ผู้บริหาร					
	ขนาดโรงเรียน						ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม		เล็ก		กลาง		รวม	
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
(N=59)	(N=15)	(N=74)	(N=59)	(N=15)	(N=74)							
มี (เคส)	31	52.54	8	53.33	39	52.70	28	47.46	4	26.67	32	43.24
ไม่มี (ไม่เคส)	28	47.46	7	46.67	35	47.30	31	52.54	11	73.33	42	56.76
รวม	59	100.00	15	100.00	74	100.00	59	100.00	15	100.00	74	100.00

ตารางที่ 4 งานสอนและงานเป็นครูที่ปรึกษาของครูบรรณาธิการ

ผลปรากฏว่า ครูบรรณาธิการเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.65) มีภาระงานสอน และครูบรรณาธิการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.14) มีงานเป็นครูที่ปรึกษาเมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนปรากฏว่า ครูบรรณาธิการที่มีภาระงานสอนของโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 100) มีจำนวนมากกว่าครูบรรณาธิการห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 93.33) ส่วนครูบรรณาธิการที่มีงานเป็นครูที่ปรึกษา มีจำนวนใกล้เคียงกันทั้งโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 86.67) โรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 84.74) ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 งานสอนและงานเป็นครูที่ปรึกษาของครูบรรณาธิการ

งานสอน และ งานเป็นครู ที่ปรึกษา	งานสอน			งานครูที่ปรึกษา								
	ขนาดโรงเรียน			ขนาดโรงเรียน								
	เล็ก	กลาง	รวม	เล็ก	กลาง	รวม						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	59	100.00	14	93.33	73	98.65	50	84.74	13	86.67	63	85.14
ไม่มี	-	-	1	6.67	1	1.35	9	15.25	2	13.33	11	14.86
รวม	59	100.00	15	100.00	74	100.00	59	100.00	15	100.00	74	100.00

นอกจากทำหน้าที่เป็นครูสอนและครูที่ปรึกษาแล้ว ครูบรรณารักษ์ยังทำหน้าที่อื่น ๆ อีก ได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชา 12 คน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ 9 คน งานแนะแนว 7 คน งานสารบรรณ 4 คน งานปกครอง 3 คน และเจ้าหน้าที่การเงิน 2 คน ส่วนที่ทำหน้าที่ห้องสมุดอย่างเดียวเพียง 1 คน

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ขนาดของห้องสมุด จำนวนบรรณารักษ์ บุคลากรงบประมาณ ทรัพยากรและการบริการชุมชน (ตารางที่ 5-ตารางที่ 10)

ขนาดของห้องสมุด

ผลปรากฏว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.38) มีห้องสมุดขนาด 2 ห้องเรียน ในจำนวนนี้เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 86.44) และโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 46.67) มีห้องสมุดขนาด 2 ห้องเรียน อันดับรองลงมาของโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 10.17) มีห้องสมุดขนาด 1 ห้องเรียน ในขณะที่อันดับรองลงมาของโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 40) มีห้องสมุดขนาด 3 ห้องเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ขนาดของห้องสมุด

ขนาดห้องสมุด	ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 ห้องเรียน	6	10.17	2	13.33	8	10.81
2 ห้องเรียน	51	86.44	7	46.67	58	78.38
3 ห้องเรียน	2	3.39	6	40	8	10.81
รวม	59	100.00	15	100.00	74	100.00

ตารางที่ 6 จำนวนครูบรรณาธิการ

ผลปรากฏว่า ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.59) มีครูบรรณาธิการจำนวน 1 คน ในจำนวนนี้เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ของทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 98.31) และโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 80.00) มีจำนวนครูบรรณาธิการ 1 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนครูบรรณาธิการ

ครูบรรณาธิการ	ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	58	98.31	12	80.00	70	94.39
2 คน	1	1.69	3	20.00	4	5.71
รวม	59	100.00	15	100.00	74	100.00

ศูนย์วิทยพัชวิทยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 บุคลากรของห้องสมุด

นอกจากห้องสมุดโรงเรียนจะมีครูบรรณารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบงานแล้ว ยังมีบุคลากรอื่น ๆ ที่ช่วยงานห้องสมุดอีกด้วย โดยห้องสมุดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.89) มีนักเรียนช่วยงาน นอกจากนั้นแล้ว ห้องสมุดเกินร้อยละ 70 ไม่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดกับนักการภารโรง

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าห้องสมุดส่วนใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 93.22) และห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 86.66) มีนักเรียนช่วยงาน และห้องสมุดของทั้งสองขนาดเกินร้อยละ 70 ไม่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและนักการภารโรง ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 บุคลากรห้องสมุด

บุคลากร	ขนาดโรงเรียน											
	เล็ก		กลาง				รวม					
	มี		ไม่มี		มี		ไม่มี		มี		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูช่วยงาน	29	49.15	30	50.84	7	46.66	8	53.33	36	48.65	38	51.35
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	11	18.64	48	81.35	4	26.66	11	73.33	15	20.27	59	79.73
นักการภารโรง	16	27.19	43	72.88	2	13.33	13	86.66	18	24.32	56	75.68
นักเรียนช่วยงาน	55	93.22	4	6.77	13	86.66	2	13.33	68	91.89	6	8.11

ตารางที่ 8 งบประมาณของห้องสมุด

เงินงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ แบ่งออกได้เป็น 6 กลุ่มคือ ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,000-19,999 บาท, 20,000-29,999 บาท, 30,000-39,999 บาท, 40,000-49,999 บาท และ 50,000 บาทขึ้นไป

ผลปรากฏว่าห้องสมุดจำนวนสูงสุด (ร้อยละ 43.24) ได้รับงบประมาณ 10,000-19,999 บาท รองลงมา (ร้อยละ 27.03) ได้งบประมาณ 20,000-29,999 บาท

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าห้องสมุดจำนวนสูงสุดของทั้งห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ 27 แห่ง และห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางคือ 5 แห่ง ได้รับงบประมาณ 10,000-19,999 บาทในขณะที่ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางได้รับงบประมาณสูงสุดคือ 30,000-39,999 บาท และห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางได้รับงบประมาณสูงสุด 50,000 บาทขึ้นไป ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 งบประมาณห้องสมุด

จำนวนงบประมาณ	ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	11	18.64	1	6.66	12	16.22
10,000-19,999	27	45.76	5	33.33	32	43.24
20,000-29,999	16	27.12	4	26.66	20	27.03
30,000-39,999	5	8.47	2	13.33	7	9.46
40,000-49,999	-	-	2	13.33	2	2.70
50,000 ขึ้นไป	-	-	1	6.66	1	1.35
รวม	59	100.00	15	100.00	74	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรของห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วย ทรัพยากรประเภทสิ่งตีพิมพ์ กับทรัพยากรประเภทโสตทัศนวัสดุ

ผลปรากฏว่า ห้องสมุดจำนวนสูงสุดมีทรัพยากรที่เป็นวัสดุตีพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ดังนี้ ร้อยละ 47.20 และร้อยละ 44.59 มีหนังสือ 1,000-5,000 เล่ม กับ 5,000 เล่มขึ้นไปตามลำดับ ร้อยละ 43.24 มีวารสาร 10-19 ชื่อ ร้อยละ 43.24 และร้อยละ 41.89 มีจุลสารต่ำกว่า 10 ชื่อ กับ 10-19 ชื่อ และร้อยละ 45.95 กับร้อยละ 43.24 มีหนังสือพิมพ์ 3-4 ชื่อ และ 1-2 ชื่อตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนปรากฏว่า จำนวนสูงสุดของห้องสมุดโรงเรียนทั้งขนาดเล็กและขนาดกลาง (ร้อยละ 45.76 และร้อยละ 53.33) ตามลำดับ มีหนังสือ 1,000-5,000 เล่ม จำนวนสูงสุดของห้องสมุดโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 44.07) มีวารสาร 10-19 ชื่อ ในขณะที่จำนวนสูงสุดของโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 46.67) มี 20 ชื่อขึ้นไป จำนวนสูงสุดของห้องสมุดโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 52.54) มีจุลสารต่ำกว่า 10 ชื่อเรื่อง ในขณะที่จำนวนสูงสุดของห้องสมุดโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 60.00) มี 10-19 ชื่อเรื่อง จำนวนสูงสุดของห้องสมุดขนาดเล็ก (ร้อยละ 54.24) มีหนังสือพิมพ์ 1-2 ชื่อ ในขณะที่จำนวนสูงสุดของห้องสมุดโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 60) มี 3-4 ชื่อ

สำหรับทรัพยากรประเภทโสตทัศนวัสดุ ปรากฏผลว่าห้องสมุดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.84) มีลูกโลกทรงลงมา (ร้อยละ 62.16) มีรูปภาพ เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนพบว่า ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.74) มีลูกโลก และทรงลงมา (ร้อยละ 52.54) มีรูปภาพเช่นกัน ในขณะที่ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางนอกจากห้องสมุดทุกแห่งจะมีลูกโลกและรูปภาพแล้ว ห้องสมุดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.67) มีแผนที่และห้องสมุดร้อยละ 80 ยังมีเทปบันทึกภาพและสไลด์ด้วย ดังรายละเอียด ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ทรัพยากรห้องสมุด

ทรัพยากร	ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=59)		(N=15)		(N=74)	
1. หนังสือ (เล่ม)						
ต่ำกว่า 1,000	6	10.17	-	-	6	8.11
1,000-5,000	37	45.76	8	53.33	35	47.20
5,000 ขึ้นไป	26	44.07	7	46.67	33	44.59
2. วารสาร (ชื่อ)						
ต่ำกว่า 10	22	37.29	2	13.33	24	32.43
10-19	26	44.07	6	40.00	32	43.24
20 ขึ้นไป	11	18.64	7	46.67	18	24.32
3. จุลสาร (ชื่อเรื่อง)						
ต่ำกว่า 10	31	52.54	1	6.66	32	43.24
10-19	22	37.29	9	60.00	31	41.89
20 ขึ้นไป	7	11.86	4	26.66	11	14.86
4. หนังสือพิมพ์ (ชื่อเรื่อง)						
1-2	32	54.24	-	-	32	43.24
3-4	25	42.37	9	60	34	45.95
5-6	2	3.39	5	33.33	7	9.46
7-8	-	-	1	6.66	1	1.35

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ทรัพยากร	ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=59)		(N=15)		(N=74)	
วัสดุทัศนวัสดุ						
เทปบันทึกภาพ	2	3.39	4	80.00	6	8.11
สไลด์	5	8.47	12	80.00	17	22.97
รูปภาพ	31	52.54	15	100.00	46	62.16
ลูกโลก	50	84.74	15	100.00	65	87.84
แผนที่	10	16.95	13	86.67	23	31.08
เทปบันทึกเสียง	4	6.78	5	33.33	9	12.16
หุฟัง	-	-	2	13.33	2	28.37

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 การจัดบริการชุมชนของห้องสมุด

ปรากฏผลว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.49) จัดบริการชุมชน เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า เป็นห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็ก 50 แห่ง (ร้อยละ 84.75) จากห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมด 59 แห่ง และเป็นห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 14 แห่ง (ร้อยละ 93.33) จากห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 15 แห่ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การจัดบริการชุมชนของห้องสมุด

การจัดบริการชุมชน	ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัด	50	84.75	14	93.33	64	86.49
ไม่ได้จัด	9	15.25	1	6.67	10	13.51
รวม	59	100.00	15	100.00	74	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทบริการที่จัด ลักษณะของการจัดความร่วมมือของบุคลากรทั้งภายในและภายนอก ความสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการให้บริการชุมชน และปัญหาในการให้บริการชุมชน (ตารางที่ 11- ตารางที่ 31)

2.1 ประเภทของบริการชุมชนที่ห้องสมุดจัด (ตารางที่ 11-ตารางที่12)

จากตารางที่ 10 พบว่าห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 64 แห่ง จัดบริการชุมชน และจากจำนวนนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเภทของบริการชุมชนจำนวน 10 ประเภท ได้แก่ บริการให้อ่าน บริการให้ยืม บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการแนะนำและส่งเสริมการอ่าน เล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ ฉายวีดิทัศน์ กระจายหนังสือสู่ประตูบ้าน บริการสิ่งพิมพ์ ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและจัดโครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ

ปรากฏผลว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.87) จัดบริการให้อ่าน รองลงมา (ร้อยละ 93.75) จัดบริการให้ยืม บริการที่ห้องสมุดจำนวนรองลงมาและมีจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 73.43 กับ 71.87) จัดคือ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า กับบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด ตามลำดับ ส่วนบริการที่ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 9.38) จัดคือ โครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่า บริการที่ห้องสมุดทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง (เกินกว่าร้อยละ 50) จัดบริการได้แก่ บริการให้อ่าน บริการให้ยืม บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด และบริการแนะนำและส่งเสริมการอ่าน ตามลำดับ สำหรับบริการกระจายหนังสือสู่ประตูบ้าน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 58.00) จัดบริการ ในขณะที่ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลาง จัดบริการนี้เพียงร้อยละ 42.00

ตารางที่ 11 ร้อยละของห้องสมุด จำแนกตามประเภทของบริการ

ประเภท ของบริการ	ขนาดโรงเรียน											
	เล็ก				กลาง				รวม			
	จัด		ไม่จัด		จัด		ไม่จัด		จัด		ไม่จัด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. บริการให้อ่าน	48	96.00	2	4.00	14	100.00	-	00.00	62	98.87	2	3.13
2. บริการให้ยืม	46	92.00	4	8.00	14	100.00	-	00.00	60	93.75	4	6.25
3. บริการตอบคำถาม และช่วยการ ค้นคว้า	38	76.00	12	14.00	9	64.29	5	35.71	47	73.43	17	26.57
4. บริการแนะนำการ ใช้ห้องสมุด	37	74.00	13	16.00	9	64.29	5	35.71	46	71.87	18	28.13
5. บริการแนะนำและ ส่งเสริมการอ่าน	27	54.00	23	45.00	8	57.14	6	42.86	35	54.68	29	45.32
6. เล่านิทานและเล่า เรื่องหนังสือ	13	26.00	37	74.00	4	28.37	10	71.43	17	26.56	47	73.44
7. ฉายวีดิทัศน์	10	20.00	40	80.00	2	14.29	12	85.71	12	18.75	52	81.25
8. กระเป๋าหนังสือสู่ ประตูบ้าน	29	58.00	21	42.00	4	28.57	10	71.43	33	51.56	31	48.43

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ประเภท ของบริการ	ขนาดโรงเรียน											
	เล็ก		กลาง				รวม					
	จัด	ไม่จัด	จัด	ไม่จัด	จัด	ไม่จัด	จัด	ไม่จัด	จัด	ไม่จัด		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. บริการสิ่งพิมพ์ ๗ ที่อ่านหนังสือประจำ หมู่บ้าน	11	22.00	39	78.00	1	7.14	13	92.86	12	18.75	52	81.25
10. จัดโครงการณรงค์ ผู้ไม่สูบบุหรี่	5	10.00	45	90.00	1	7.14	13	92.86	6	9.38	58	90.62

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนของประเภทบริการชุมชนที่จัด

ผลปรากฏว่า ห้องสมุดโรงเรียนเกือบทุกแห่งจัดบริการบางประเภท เท่านั้น โดยห้องสมุดจำนวนสูงสุด 15 แห่งจัดบริการ 5 ประเภท และมีห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 3 แห่งเท่านั้นที่จัดบริการได้ครบ 10 ประเภท โดยไม่มีห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางแต่อย่างใด

เมื่อดำเนินการจำนวนบริการที่จัดแล้ว พบว่า โดยประมาณมี 5 ประเภท

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนแล้ว พบว่า ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวนสูงสุดคือ 11 แห่ง (จาก 50 แห่ง) และ 4 แห่ง (จาก 14 แห่ง) จัดบริการชุมชน จำนวน 5 ประเภท เท่ากัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนประเภทของบริการที่จัดในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประเภทของบริการ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	ประเภท	ประเภท	ประเภท	ประเภท	ประเภท	ประเภท	ประเภท	ประเภท	ประเภท	ประเภท
เล็ก (N=50)	1	4	9	6	11	7	6	3	-	3
กลาง (N=14)	-	1	3	2	4	3	-	-	1	-
รวม (N=64)	1	5	12	8	15	10	6	3	1	3

2.2 ลักษณะการจัดบริการชุมชนแต่ละบริการ (ตารางที่ 13- ตารางที่ 22)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของบริการที่จัดให้ชุมชนนั้น จำนวนของห้องสมุดโรงเรียนที่จัดบริการแต่ละประเภทจะแตกต่างกันไปตามที่ปรากฏในตารางที่ 11 โดยมีจำนวนห้องสมุดที่จัดบริการแต่ละประเภทดังนี้คือ บริการให้อ่าน (62 แห่ง) บริการให้ยืม (60 แห่ง) บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า (47 แห่ง) บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด (46 แห่ง) บริการแนะนำและส่งเสริมการอ่าน (35 แห่ง) เล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ (17 แห่ง) ฉายวีดิทัศน์ (12 แห่ง) กระจายหนังสือสู่ประตูบ้าน (33 แห่ง) บริการสิ่งพิมพ์ ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (12 แห่ง) และจัดโครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ (6 แห่ง)

ข้อมูลการวิเคราะห์ลักษณะของบริการที่จัดปรากฏในตารางที่ 13- ตารางที่ 22

ตารางที่ 13 บริการให้อ่าน จากห้องสมุดจำนวน 62 แห่ง ที่จัดบริการให้อ่าน ผลปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (57 แห่ง) จัดให้อ่านสิ่งพิมพ์ทุกชนิด รองลงมา (52 แห่ง) จัดที่อ่านภายในห้องสมุดร่วมกับนักเรียน ลักษณะของบริการที่ห้องสมุดแต่ละแห่งเป็นมุมหนึ่งโดยเฉพาะกับบริการให้อ่านได้เฉพาะสิ่งพิมพ์บางประเภท

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าห้องสมุดจำนวนสูงสุดของทั้งห้องสมุดโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง (45 แห่งและ 12 แห่ง) จัดให้อ่านสิ่งพิมพ์ได้ทุกประเภท และรองลงมา (41 แห่ง และ 11 แห่ง) ตามลำดับ จัดที่อ่านภายในห้องสมุดร่วมกับนักเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ลักษณะของบริการให้อ่านของห้องสมุด

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน			ร้อยละ
		เล็ก จำนวน (N=48)	กลาง จำนวน (N=14)	รวม จำนวน (N=62)	
บริการให้อ่าน					
	จัดให้อ่านภายในห้องสมุด แคนยักเป็น มุมหนึ่งโดยเฉพาะ	41	11	52	83.87
	จัดให้อ่านในห้องสมุดร่วมกับ นักเรียน	4	1	5	8.06
	จัดให้อ่านภายนอกห้องสมุด	10	2	12	19.35
	อ่านสิ่งพิมพ์ได้ทุกประเภท	45	12	57	91.93
	อ่านได้เฉพาะสิ่งพิมพ์บางประเภท	3	2	5	8.06

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ลักษณะการจัดบริการให้ยืม จากห้องสมุดจำนวน 60 แห่งที่จัดบริการให้ยืม ปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (46 แห่ง) จัดให้ยืมโดยใช้ระเบียบเช่นเดียวกับนักเรียน รองลงมา (39 แห่ง) ให้ยืมกลับบ้านได้ สำหรับลักษณะของบริการให้ยืมที่ห้องสมุดส่วนน้อย (14 แห่ง) จัดคือ มีระเบียบการยืมที่จัดขึ้นโดยเฉพาะ

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ (33 แห่ง) จัดโดยทุกคนมีสิทธิ์ยืมสิ่งพิมพ์ได้ กับใช้ระเบียบเช่นเดียวกับนักเรียน รองลงมา (27 แห่ง) ให้ยืมกลับบ้านได้ สำหรับห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่ (13 แห่ง) ให้ยืมโดยใช้ระเบียบเช่นเดียวกับนักเรียน รองลงมา (12 แห่ง) ให้ยืมกลับบ้านได้และจะเห็นว่า ให้ยืมเฉพาะผู้เป็นสมาชิก มากกว่า ให้ทุกคนมีสิทธิ์ยืมได้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ลักษณะการจัดบริการให้ยืม

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	รวม
		จำนวน	จำนวน	จำนวน ร้อยละ
		(N=46)	(N=14)	(N=60)
บริการให้ยืม	ให้ยืมเฉพาะผู้เป็นสมาชิก	13	9	22 36.66
	ทุกคนมีสิทธิ์ยืมสิ่งพิมพ์ได้	33	5	38 63.66
	ให้ยืมกลับบ้านได้	27	12	39 65.00
	ใช้ระเบียบเช่นเดียวกับนักเรียน	33	13	46 76.66
	มีระเบียบการยืมที่จัดขึ้นโดยเฉพาะ	13	1	14 23.33

ตารางที่ 15 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า จากห้องสมุด
ที่จัดบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าจำนวน 47 แห่ง ปรากฏว่าห้องสมุด
ทั้งหมด จัดตอบคำถามเฉพาะผู้ที่เข้ามาใช้บริการในห้องสมุด ตอบคำถามที่มีค่า
ตอบสั้น ๆ และตอบคำถามที่สามารถค้นคว้าได้ในห้องสมุด

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ไม่พบว่ามีความแตกต่างตามขนาด
ของโรงเรียนและเป็นที่สังเกตว่า ไม่มีห้องสมุดของโรงเรียนขนาดใดที่จัดบริการ
ตอบคำถามทางจดหมายหรือตอบคำถามทางโทรศัพท์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 15
ตารางที่ 15 ลักษณะการจัดบริการตอบคำถามของห้องสมุด

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน			ร้อยละ
		เล็ก จำนวน (N=38)	กลาง จำนวน (N=9)	รวม จำนวน (N=47)	
บริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้า	ตอบคำถามเฉพาะผู้ที่เข้ามาใช้ บริการในห้องสมุด	38	9	47	100.00
	ตอบคำถามทางจดหมาย	-	-	-	-
	ตอบคำถามทางโทรศัพท์	-	-	-	-
	ตอบคำถามที่มีค่าตอบสั้น ๆ	38	9	47	100.00
	ตอบคำถามที่ต้องการใช้ระยะ เวลาในการค้นคว้า	4	2	6	12.26
	ตอบคำถามที่สามารถค้นคว้าได้ ในห้องสมุด	38	9	47	100.00
	ช่วยหาค่าตอบจากแหล่งอื่น	5	3	8	17.02

ตารางที่ 16 แนะนำการใช้ห้องสมุด จากห้องสมุดจำนวน 46 แห่ง ที่จัดบริการแนะนำการใช้ห้องสมุดปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (33 แห่ง) มีการจัดบริการแนะนำการใช้ห้องสมุดโดยจัดเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม รองลงมา จำนวนห้องสมุด (23 แห่ง) จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด สำหรับลักษณะการบริการ ที่ห้องสมุดส่วนน้อย (1 แห่ง) จัดคือ แนะนำเป็นครั้งคราว ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ (27 แห่ง) จัดบริการโดยแนะนำการใช้ห้องสมุดเป็นรายบุคคล จำนวน ห้องสมุดรองลงมา (18 แห่ง) แนะนำภายในห้องสมุดเท่านั้น แต่สำหรับห้องสมุด ของโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่ (8 แห่ง) จัดบริการโดยทำคู่มือการใช้ห้องสมุด จำนวนห้องสมุดรองลงมา (6 แห่ง) แนะนำการใช้ห้องสมุดเป็นรายบุคคลและเป็น กลุ่ม สำหรับลักษณะของบริการที่ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้จัด และ ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางจัดเพียง 1 แห่ง คือ แนะนำเป็นครั้งคราว ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ลักษณะการจัดบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	รวม
		จำนวน	จำนวน	จำนวน ร้อยละ
		(N=37)	(N=9)	(N=46)
บริการแนะนำ การใช้ห้องสมุด				
	ทำคู่มือการใช้ห้องสมุด	15	8	23 50.00
	แนะนำการใช้ห้องสมุดเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม	27	6	33 71.74
	แนะนำภายในห้องสมุดเท่านั้น	18	4	22 47.83
	แนะนำเป็นครั้งคราว ๕ ที่อ่าน หนังสือพิมพ์หมู่บ้าน	-	1	1 2.17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 บริการแนะนำและส่งเสริมการอ่าน จากห้องสมุดจำนวน 35 แห่งที่จัดบริการแนะนำและส่งเสริมการอ่าน ผลปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (21 แห่ง) จัดโดยการแนะนำหนังสือที่เหมาะสมให้อ่าน จำนวนห้องสมุดรองลงมา (13 แห่ง) จัดส่งสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นไปถึงบ้าน และห้องสมุดส่วนน้อย (3 แห่ง) จัดบริการโดยติดรายชื่อหนังสือใหม่ ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ห้องสมุดของโรงเรียนทั้งขนาดเล็กและขนาดกลางส่วนใหญ่ (15 แห่งและ 6 แห่ง) ตามลำดับ จัดโดยแนะนำหนังสือที่เหมาะสมให้อ่าน และห้องสมุดจำนวนรองลงมาทั้งสองขนาด (10 แห่งและ 3 แห่ง) ตามลำดับจัดส่งสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นไปถึงบ้าน สำหรับลักษณะการจัดซึ่งห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้จัดแต่ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลาง 3 แห่งจัด คือ ติดรายชื่อหนังสือใหม่ ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ลักษณะการจัดบริการแนะนำและส่งเสริมการอ่านของ
ห้องสมุด

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	รวม
		จำนวน (N=27)	จำนวน (N=8)	จำนวน ร้อยละ (N=35)
บริการแนะนำและ ส่งเสริมการอ่าน	จัดส่งสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น ไปถึงบ้าน	10	3	13 37.14
	ติดรายชื่อหนังสือใหม่ ๕ ที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	-	3	3 8.57
	แนะนำการอ่านแก่ผู้มีปัญหา เช่น อ่านช้า	4	1	5 14.28
	แนะนำหนังสือที่เหมาะสมให้อ่าน	15	6	21 60.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 การเล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ จากห้องสมุดจำนวน
แห่ง ที่จัดบริการเล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ ปรากฏผลว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่
(15 แห่ง) จัดเล่านิทานโดยการเล่าปากเปล่า จำนวนห้องสมุดรองลงมา (13
แห่ง) จัดเล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือในห้องสมุด ส่วนลักษณะการจัดที่ห้องสมุด
ส่วนน้อย (3 แห่ง) จัดคือ แสดงละครประกอบการเล่า

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนปรากฏว่า ห้องสมุดของโรงเรียน
ขนาดเล็กส่วนใหญ่ (13 แห่ง) จัดโดยการเล่าปากเปล่า จำนวนห้องสมุดรอง
ลงมา (9 แห่ง) จัดเล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือภายในห้องสมุด ส่วนห้องสมุด
ของโรงเรียนขนาดกลางทุกแห่ง (4 แห่ง) เล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือภายใน
ห้องสมุด จำนวนห้องสมุดรองลงมา (3 แห่ง) เล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ
เป็นครั้งคราวนอกห้องสมุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 18

รายละเอียดในตารางที่ 18

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ลักษณะการจัดบริการเล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	รวม
		จำนวน (N=13)	จำนวน (N=4)	จำนวน ร้อยละ (N=17)
	เล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ ภายในห้องสมุด	9	4	13 76.47
	เล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ เป็นครั้งคราวนอกห้องสมุด	4	3	7 41.17
	เล่าปากเปล่า	13	2	15 88.23
	เปิดหนังสือประกอบการเล่า	2	2	4 23.52
	แสดงละครประกอบการเล่า	2	1	3 17.65

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 การจัดฉายวิดีโอทัศน์ จากห้องสมุดจำนวน 12 แห่ง ที่จัดบริการจัดฉายวิดีโอทัศน์ ปรากฏว่า ห้องสมุดทุกแห่ง จัดฉายวิดีโอทัศน์ห้องสมุด จำนวนห้องสมุดรองลงมา (8 แห่ง) จัดฉายวิดีโอทัศน์ตามโอกาสเป็นครั้งคราว สำหรับลักษณะการจัดที่ห้องสมุดส่วนน้อย (1 แห่ง) จัด คือ จัดโครงการฉายเป็นประจำทุกเดือน

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่า ห้องสมุดของโรงเรียน ทั้งขนาดเล็กและขนาดกลางทุกแห่ง จัดฉายในห้องสมุด และสำหรับจำนวนห้องสมุดรองลงมาของโรงเรียนขนาดเล็ก (8 แห่ง) จัดฉายตามโอกาสเป็นครั้งคราว ในขณะที่ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางไม่จัดในลักษณะนี้ นอกจากนี้ลักษณะการจัดที่ห้องสมุดโรงเรียนขนาดกลางไม่ได้จัดอีก 2 ลักษณะ คือ ฉายภายนอกห้องสมุด แต่ภายในโรงเรียนกับฉายนอกสถานที่ เช่นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน สำหรับลักษณะที่ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้จัดคือ จัดโครงการฉายเป็นประจำทุกเดือน ดังรายละเอียดในตารางที่ 19

คุรุวิทยาลัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ลักษณะการจัดบริการฉายวีดิทัศน์

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	รวม
		จำนวน (N=10)	จำนวน (N=2)	จำนวน ร้อยละ (N=12)
ฉายวีดิทัศน์				
	จัดโครงการฉายเป็นประจำทุกเดือน	-	1	1 8.33
	จัดฉายเนื่องจากโอกาสวันสำคัญ	4	1	5 41.66
	จัดฉายตามโอกาสเป็นครั้งคราว	8	-	8 66.66
	ฉายในห้องสมุด	10	2	12 100.00
	ฉายภายนอกห้องสมุด แต่ภายในโรงเรียน	2	-	2 16.66
	ฉายนอกสถานที่ เช่น ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	2	-	2 16.66

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จัดระเบียบหนังสือสู่ประตูบ้าน จากห้องสมุดที่จัดระเบียบหนังสือสู่ประตูบ้านจำนวน 33 แห่งผลปรากฏว่า ห้องสมุดทุกแห่ง บริการโดยนำไปถึงบ้าน และรองลงมา (22 แห่ง) จัดโดยกำหนดระยะเวลาในการให้บริการ 1 สัปดาห์ สำหรับลักษณะการจัดที่ห้องสมุดส่วนน้อย (3 แห่ง) จัดคือ ระยะเวลาในการให้บริการ 1 เดือน

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าห้องสมุดของทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางทุกแห่ง บริการโดยนำไปถึงบ้าน รองลงมา (15 แห่ง และ 2 แห่ง) ตามลำดับ ให้บริการเฉพาะผู้เป็นสมาชิก นอกจากนี้ ในจำนวนห้องสมุดรองลงมา คือ 2 แห่งของโรงเรียนขนาดกลาง ยังจัดบริการแก่บุคคลทั่วไป และระยะเวลาในการให้บริการ 1 สัปดาห์ ส่วนลักษณะที่ห้องสมุดส่วนน้อยของทั้งสองขนาด (2 แห่ง กับ 1 แห่ง) ตามลำดับ จัด คือ ระยะเวลาในการให้บริการ 1 เดือน และสำหรับห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางที่ส่วนน้อย (1 แห่ง) จัด คือ ระยะเวลาในการให้บริการ 2 สัปดาห์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 20

คุรุมหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ลักษณะการจัดกระเป๋าน้ำร้อนสู่ประตูบ้าน

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	รวม
		จำนวน (N=29)	จำนวน (N=4)	จำนวน ร้อยละ (N=33)
การจัดกระเป๋าน้ำร้อนสู่ประตูบ้าน	ให้บริการเฉพาะผู้เป็นสมาชิก	15	2	17 51.51
	บริการกับบุคคลทั่วไป	14	2	16 48.48
	บริการโดยนำไปถึงบ้าน	29	4	33 100.00
	ระยะเวลาในการให้บริการ	20	2	22 66.66
	1 สัปดาห์			
	ระยะเวลาในการให้บริการ	7	1	8 24.24
	2 สัปดาห์			
ระยะเวลาในการให้บริการ	2	1	3 09.09	
1 เดือน				

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 บริการสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จากจำนวนห้องสมุด 12 แห่ง ที่จัดบริการสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ณ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ประจำหมู่บ้าน ปรากฏผลว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.33) จัดสิ่งพิมพ์เฉพาะ วารสารรองลงมา (ร้อยละ 75.00) จัดสิ่งพิมพ์ฉบับล่วงเวลากับจัดให้ระยะเวลา ในการหมุนเวียนสิ่งพิมพ์ 1 สัปดาห์ ในจำนวนเท่ากัน

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ (9 แห่ง) จัดสิ่งพิมพ์เฉพาะวารสารและนิตยสาร รองลงมา (8 แห่ง) จัดสิ่งพิมพ์ฉบับล่วงเวลา กับ ระยะเวลาในการหมุนเวียนสิ่งพิมพ์ 1 สัปดาห์ สำหรับ ลักษณะที่ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กส่วนน้อย (2 แห่ง) จัด คือ จัดสิ่งพิมพ์ทุก ประเภท ส่วนห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลาง (1 แห่ง) จัดในทุกลักษณะ ยกเว้น จัดสิ่งพิมพ์ทุกประเภท กับ ระยะเวลาในการหมุนเวียนสิ่งพิมพ์ 2 สัปดาห์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

คุรุณวิทย์วิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ลักษณะการจัดบริการสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน			ร้อยละ
		เล็ก	กลาง	รวม	
		จำนวน (N=11)	จำนวน (N=1)	จำนวน	
บริการสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน					
	จัดสิ่งพิมพ์ฉบับปัจจุบัน	4	1	5	41.66
	จัดสิ่งพิมพ์ฉบับล่วงเวลา	8	1	9	75.00
	จัดสิ่งพิมพ์ทุกประเภท	2	-	2	16.66
	จัดสิ่งพิมพ์เฉพาะวารสารและนิตยสาร	9	1	10	83.33
	ระยะเวลาในการหมุนเวียนสิ่งพิมพ์ 1 สัปดาห์	8	1	9	75.00
	ระยะเวลาในการหมุนเวียนสิ่งพิมพ์ 2 สัปดาห์	3	-	3	25.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 การจัดโครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ จากห้องสมุดจำนวน 6 แห่ง ที่จัดโครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ ปรากฏผลว่า ห้องสมุดทุกแห่ง จัดสอน การอ่านแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ และทำการสอนนอกห้องสมุด ในจำนวนเท่ากัน

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าห้องสมุดของโรงเรียน ขนาดเล็กทั้ง 5 แห่งที่จัดบริการนี้ จัดโดย สอนการอ่านแก่ผู้ไม่รู้หนังสือกับการ สอนภายนอกห้องสมุด โดยลักษณะที่ไม่ได้จัด คือ ทำการสอนภายนอกห้องสมุด และ ทำการสอนในวันอาทิตย์ ส่วนห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งมีจัดบริการนี้ เพียง 1 แห่ง จัดบริการในทุกลักษณะ ยกเว้นทำการสอนภายในห้องสมุด และทำ การสอนหลังจากโรงเรียนเล็ก ดังรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ลักษณะการจัดบริการ การจัดโครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ

ประเภท	ลักษณะการจัดบริการ	ขนาดโรงเรียน			ร้อยละ
		เล็ก	กลาง	รวม	
		จำนวน (N=5)	จำนวน (N=1)	จำนวน (N=6)	
จัดโครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ					
	สอนการอ่านแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ	5	1	6	100.00
	สอนการเขียนแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ	2	1	3	50.00
	ทำการสอนภายในห้องสมุด	-	-	-	-
	ทำการสอนภายนอกห้องสมุด	5	1	6	100.00
	ทำการสอนหลังจากโรงเรียนเล็ก	3	-	3	50.00
	ทำการสอนในวันเสาร์	2	1	3	50.00
	ทำการสอนในวันอาทิตย์	-	1	1	16.66

2.3 บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดบริการชุมชน

ตารางที่ 23 บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดบริการชุมชน

ผลปรากฏว่า บริการชุมชน 6 บริการต่อไปนี้ที่ห้องสมุดโรงเรียน เกินร้อยละ 50 มีครูบรรณารักษ์ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่หลักในการจัดบริการได้แก่ บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด (ร้อยละ 97.83) บริการให้อ่าน (ร้อยละ 96.77) บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (ร้อยละ 95.74) บริการให้ยืม (ร้อยละ 83.33) บริการแนะนำและส่งเสริมการอ่าน (ร้อยละ 85.71) และการเล่านิทานและการเล่าเรื่องหนังสือ (ร้อยละ 64.70)

สำหรับบริการที่มีบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนทำหน้าที่จัดให้บริการ คือ บริการฉายวิดีโอ จัดบริการกระเป๋าหนังสือสู่ประตูบ้าน บริการสิ่งพิมพ์ ณ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และงานจัดโครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ ซึ่งจะมีครูฝ่ายโสตทัศนศึกษา นักเรียนช่วยงานห้องสมุด และครูภาษาไทย เป็นผู้ให้ความร่วมมือ กับครูบรรณารักษ์ จะเห็นได้ว่า สำหรับบุคลากรภายในโรงเรียนที่รับผิดชอบนั้น เป็นการให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ ในงานบริการที่ครูบรรณารักษ์ขาดความชำนาญ

นอกจากบุคลากรในโรงเรียนแล้ว ยังมีบุคลากรภายนอกโรงเรียนซึ่งมีส่วนร่วมช่วยในการให้บริการ แต่มีจำนวนน้อย คือ โรงเรียนไม่ถึงร้อยละ 35 ที่ได้รับความร่วมมือในการจัดบริการชุมชนจากบุคลากรภายนอกโรงเรียน ได้แก่ บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการเล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ และฉายวิดีโอ ซึ่งจะมีบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน บรรณารักษ์จากวิทยาลัยครู เจ้าหน้าที่จากศูนย์การศึกษาโรงเรียน และคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ ในด้านวัสดุ-อุปกรณ์ที่ห้องสมุดโรงเรียนยังขาดแคลนอยู่ เช่น หนังสือบางประเภท และอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงขนาดของโรงเรียน ทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีบุคลากรที่ให้บริการในลักษณะเดียวกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดบริการชุมชน

ประเภทของบริการ	บุคลากรที่ให้บริการ	ขนาดโรงเรียน					
		เล็ก		กลาง		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริการให้อ่าน		(N=48)	(N=14)	(N=62)			
	ครูบรรณารักษ์	48	100.00	12	85.71	60	96.77
	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	14	29.00	4	28.57	18	29.03
	นักเรียนช่วยงาน	26	54.16	5	35.71	31	50.00
บริการให้ซึม		(N=46)	(N=14)	(N=60)			
	ครูบรรณารักษ์	42	91.30	11	78.57	53	88.33
	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	12	26.08	4	28.57	16	26.66
	นักเรียนช่วยงาน	20	43.47	3	21.42	23	38.33
บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า		(N=38)	(N= 9)	(N=47)			
	ครูบรรณารักษ์	36	94.73	9	100.00	45	95.74
	บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	8	21.05	4	44.44	12	25.53
	บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยครู	8	21.05	2	22.22	10	21.28
บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด		(N=37)	(N= 9)	(N=46)			
	ครูบรรณารักษ์	36	97.29	9	100.00	45	97.83
	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	8	21.62	4	44.44	12	26.09
	นักเรียนช่วยงาน	8	21.62	2	22.22	10	21.74

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ประเภทของบริการ	บุคลากรที่ให้บริการ	ขนาดโรงเรียน					
		เล็ก		กลาง		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริการแนะนำและส่งเสริมการอ่าน		(N=27)	(N= 8)	(N=35)			
	ครูบรรณารักษ์	23	85.10	7	87.50	30	85.71
	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	3	11.11	3	37.50	6	17.14
	ครูหมวดภาษาไทย	2	7.40	1	12.50	3	8.57
เจ้าหน้าที่งานและเจ้าหน้าที่ห้องหนังสือ		(N=13)	(N= 4)	(N=17)			
	ครูบรรณารักษ์	8	61.53	3	75.00	11	64.70
	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1	7.69	1	25.00	2	11.76
	นักเรียนช่วยงาน	6	46.15	-	-	6	32.29
	บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	3	23.07	1	25.00	4	23.63
จัดฉายวีดิทัศน์		(N=10)	(N= 2)	(N=12)			
	ครูบรรณารักษ์	7	70.00	1	50.00	8	66.66
	ครูฝ่ายโสตทัศนวัสดุ	9	90.00	-	-	9	75.00
	บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	1	10.00	-	-	1	8.33
	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	-	-	1	50.00	1	8.33
	เจ้าหน้าที่จากศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน	-	-	1	50.00	1	8.33
กระเป่าหนังสือสู่ประตูบ้าน		(N=29)	(N= 4)	(N=38)			
	ครูบรรณารักษ์	15	51.72	-	-	15	45.45
	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	8	27.58	-	-	8	24.24
	นักเรียนช่วยงาน	26	89.65	4	100.00	30	90.91
	นักการภารโรง	3	10.34	-	-	3	9.10

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ประเภทของบริการ	บุคลากรที่ให้บริการ	ขนาดโรงเรียน					
		เล็ก		กลาง		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริการสิ่งพิมพ์ ๕ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ หมู่บ้าน		(N=11)	(N= 1)	(N=12)			
ครูบรรณารักษ์		7	63.63	-	-	7	58.33
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด		7	63.63	-	-	7	58.33
คณะกรรมการหมู่บ้าน		4	36.36	-	-	4	33.33
นักเรียนช่วยงาน		7	63.63	1	100.00	8	66.67
นักการภารโรง		1	9.09	-	-	1	8.33
จัดโครงการตรงคำไม่หนังสือ		(N= 5)	(N= 1)	(N= 6)			
ครูบรรณารักษ์		3	60.00	-	-	3	50.00
ครูหมวดภาษาไทย		4	80.00	1	100.00	5	83.33
บรรณารักษ์ห้องสมุด		1	20.00	-	-	1	16.67
ประชาชน							

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 การเข้าใช้บริการของประชาชน (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าใช้บริการห้องสมุด

ผลปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.94) มีประชาชนเข้ามาใช้บริการน้อย รองลงมาคือ ร้อยละ 31.25 มีประชาชนเข้ามาใช้บริการปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าห้องสมุดของโรงเรียนทั้งขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 60.00 กับ ร้อยละ 64.29) มีประชาชนมาใช้บริการน้อย และร้อยละ 32.00 กับร้อยละ 28.59 มีประชาชนเข้ามาใช้บริการปานกลาง ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 24

ตารางที่ 24 จำนวนประชากรที่เข้าใช้บริการ

จำนวนประชากร	ขนาดโรงเรียน					
	เล็ก		กลาง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=50)		(N=14)		(N=64)	
มาก	4	8	1	7.14	5	7.81
ปานกลาง	16	32	4	28.57	20	31.25
น้อย	30	60	9	64.29	39	60.94
รวม	50	100	14	100	64	100

2.5 ความสนับสนุนของผู้บริหารที่มีต่อการให้บริการชุมชน ตารางที่ 25-ตารางที่ 28) เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหาร เกี่ยวกับความสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริการชุมชน 3 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรและสถานที่ เพื่อทราบว่า ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท มีความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับความสนับสนุนของผู้บริหารที่มีต่อการให้บริการชุมชน ในระดับมากน้อยเพียงใด รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหาร โดยทดสอบค่าที (T-test)

ตารางที่ 25 ความสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการให้บริการชุมชน จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรและสถานที่

ผลปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ความสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการให้บริการชุมชนอยู่ในระดับน้อยทั้ง 3 ด้านไม่ว่าจะเป็นความสนับสนุนด้านงบประมาณ ($\bar{x} = 2.37$) ด้านบุคลากร ($\bar{x} = 2.37$) หรือด้านทรัพยากรและสถานที่ ($\bar{x} = 2.50$)

เมื่อพิจารณากลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์เห็นว่าผู้บริหารให้ความสนับสนุนในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรและสถานที่ ($\bar{x} = 2.67$) และด้านงบประมาณ ($\bar{x} = 2.52$) ส่วนความสนับสนุนด้านบุคลากรนั้น ครูบรรณารักษ์เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสนับสนุนในระดับน้อย ซึ่งต่างจากผู้บริหารที่เห็นว่าควรสนับสนุนในระดับปานกลางทุกด้าน

เมื่อเปรียบเทียบด้วยค่า t แล้วพบว่า ครูบรรณารักษ์มีความเห็นต่างจากผู้บริหารโรงเรียนจริง โดยมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากรและด้านทรัพยากรและสถานที่ ดังรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ความสันทันสนุนของผูบริหารโรงเรียนต่อการบริการชุมชน

ความสันทันสนุน	คหุรรรณารักษั		ผูบริหาร			รวม		ค่า t		
	แปล		แปล			แปล				
	\bar{x}	SD	ความ	\bar{x}	SD	ความ	\bar{x}		SD	ความ
คานงขประมาณ	2.52	0.56	ปาน กลาง	2.96	0.50	ปาน กลาง	2.37	1.08	นอย	-4.58*
คานขคลากร	2.43	0.56	นอย	3.04	0.49	ปาน กลาง	2.37	1.10	นอย	-6.56*
คานกรรหษากรและสณานที่	2.67	0.61	ปาน กลาง	3.10	0.56	ปาน กลาง	2.50	1.015	นอย	-4.05*

* แตกตางกันอยางมีนัยสาคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ความสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการให้บริการ
ชุมชน ด้านงบประมาณ

เมื่อพิจารณา 4 ประเด็น ในเรื่องความสนับสนุนของผู้บริหารที่มีต่อการ
ให้บริการชุมชน ด้านงบประมาณ

ปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าไม่มีประเด็นใด
ที่ผู้บริหารให้ความสนับสนุนในระดับมาก แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าให้ความสนับสนุนใน
ระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย ($\bar{x} = 2.82$)
และให้ความสนับสนุนในระดับน้อย 3 ประเด็น คือ จัดงบประมาณเพื่อใช้ใน
โครงการบริการห้องสมุดแก่ชุมชนอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 2.34$) สนับสนุนให้หาเงิน
พิเศษเข้าห้องสมุด ($\bar{x} = 2.22$) และจัดสรรเงินพิเศษอื่นๆ มาช่วยในการบริการ
ชุมชน ($\bar{x} = 2.11$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์มี
ความคิดเห็นว่าผู้บริหารสนับสนุนในระดับปานกลาง 2 ประเด็น คือ อำนวยความสะดวก
ในการเบิกจ่าย ($\bar{x} = 3.01$) และจัดงบประมาณเพื่อให้ใช้ในโครงการ
บริการห้องสมุดแก่ชุมชนอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 2.62$) และเห็นว่าให้ความสนับสนุน
ในระดับน้อย 2 ประเด็น คือ ให้หาเงินพิเศษเข้าห้องสมุด ($\bar{x} = 2.25$) และ
จัดสรรเงินพิเศษอื่น ๆ มาช่วยในการบริการชุมชน ($\bar{x} = 2.21$) ซึ่งต่างจากผู้
บริหารที่เห็นว่าตนสนับสนุนทุกเรื่องในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบค่า t จะพบว่าทั้งความสนับสนุนให้หาเงินพิเศษเข้า
ห้องสมุดกับการจัดสรรเงินพิเศษอื่นๆ มาช่วยในการบริการชุมชนนั้น ครูบรรณารักษ์
และผู้บริหารมีความคิดแตกต่างกันจริง ส่วนในด้านการอำนวยความสะดวกในการ
เบิกจ่ายที่ทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าการสนับสนุนอยู่ในระดับ
ปานกลางเหมือนกันนั้น เมื่อทดสอบค่า t แล้วพบว่า ความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม
ต่างกัน

ดังนั้นทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารจึงมีความคิดเห็นในเรื่องความสนับสนุนของผู้บริหารด้านงบประมาณต่างกัน 3 ประเด็น คือ สนับสนุนให้หาเงินพิเศษเข้าห้องสมุด จัดสรรเงินพิเศษอื่น ๆ มาช่วยในการบริการชุมชนและอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย ดังรายละเอียดในตารางที่ 26

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความสนับสนุนของผู้บริหารที่มีต่อการให้บริการชุมชน ด้านงบประมาณตามที่เสนอของครูบรรณารักษ์ และผู้บริหารโรงเรียน

ความสนับสนุนด้านงบประมาณ	ครูบรรณารักษ์		ผู้บริหาร			รวม		ค่า t		
	แปล		แปล			แปล				
	\bar{x}	SD	ความ	\bar{x}	SD	ความ	\bar{x}		SD	ความ
จัดงบประมาณเพื่อใช้ในโครงการบริหารห้องสมุดแก่ชุมชนอย่างเพียงพอ	2.62	0.67	ปานกลาง	2.79	0.78	ปานกลาง	2.34	1.15	น้อย	-1.33
สนับสนุนให้หาเงินพิเศษเข้าห้องสมุด	2.25	0.77	น้อย	2.89	0.71	ปานกลาง	2.22	1.16	น้อย	-4.85*
จัดสรรเงินพิเศษอื่น ๆ มาช่วยในการบริการชุมชน	2.21	0.76	น้อย	2.65	0.67	ปานกลาง	2.11	1.09	น้อย	-3.44*
อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย	3.01	0.76	ปานกลาง	3.50	0.61	ปานกลาง	2.82	1.31	ปานกลาง	-3.94*
รวม	2.52	0.56	ปานกลาง	2.96	0.50	ปานกลาง	2.37	1.08	น้อย	-4.58*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 27 ความสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการให้บริการ
ชุมชน ด้านบุคลากร

เมื่อพิจารณา 6 ประเด็น ในเรื่องความสนับสนุนของผู้บริหารที่มีต่อ
การให้บริการชุมชน ด้านบุคลากร

ปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ไม่มีประเด็น
ใดที่ผู้บริหารให้ความสนับสนุนในระดับมาก แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าให้ความสนับสนุน
ในระดับน้อย 5 ประเด็น คือ แนะนำโครงการใหม่ ๆ ($\bar{x} = 2.47$) ให้ง่าลังใจ
แก่ครูบรรณารักษ์ ($\bar{x} = 2.33$) ขอความร่วมมือจากบุคลากร ($\bar{x} = 2.27$) ลด
ชั่วโมงสอนและงานพิเศษอื่น ๆ ($\bar{x} = 2.26$) เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอกับ
งาน ($\bar{x} = 2.25$) และให้ความสนับสนุนในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ
สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้โดยการไปศึกษาต่อ ฝึกอบรม
และดูงาน ($\bar{x} = 2.65$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าครูบรรณารักษ์
มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสนับสนุนในระดับปานกลาง 2 ประเด็นคือ สนับสนุนให้
มีโอกาสมเพิ่มพูนความรู้โดยการไปศึกษาต่อ ฝึกอบรม และดูงาน ($\bar{x} = 2.59$)
และขอความร่วมมือจากบุคลากรของหน่วยงาน ($\bar{x} = 2.34$) และเห็นว่าให้
ความสนับสนุนน้อย 4 ประเด็นคือ สนับสนุนให้ง่าลังใจแก่ครูบรรณารักษ์ โดย
เลื่อนขั้นเงินเดือนพิเศษให้ ($\bar{x} = 3.07$) ลดชั่วโมงสอนและงานพิเศษอื่น ๆ
($\bar{x} = 2.95$) ขอความร่วมมือจากบุคลากรของหน่วยงานอื่น และเพิ่มจำนวน
บุคลากรให้เพียงพอกับงาน ($\bar{x} = 2.75$) ซึ่งต่างจากผู้บริหารที่เห็นว่าควร
สนับสนุนในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ได้มีโอกาสเพิ่ม
พูนความรู้โดยการไปศึกษาต่อ ฝึกอบรมและดูงาน ($\bar{x} = 3.53$) และเห็นว่าให้
ความสนับสนุนในระดับปานกลาง 5 ประเด็น คือ แนะนำให้มีการจัดโครงการ
ใหม่ ๆ ($\bar{x} = 3.07$) ให้ง่าลังใจแก่ครูบรรณารักษ์โดยเลื่อนขั้นเงินเดือนพิเศษ

ไว้ ($\bar{x} = 3.07$) ชั่วโมงสอนและงานพิเศษอื่น ๆ ($\bar{x} = 2.95$) ขอความร่วมมือจากบุคลากรของหน่วยงานอื่น ($\bar{x} = 2.90$) และเพิ่มจำนวนบุคลากรไว้เพียงพอกับงาน ($\bar{x} = 2.75$)

เมื่อเปรียบเทียบค่า t จะพบว่าทั้ง 6 ประเด็นคือ การสนับสนุนไว้เพิ่มจำนวนบุคลากรไว้เพียงพอกับงาน ให้กำลังใจแก่ครูบรรณาธิการ โดยเลื่อนขึ้นเงินเดือนพิเศษไว้ สนับสนุนให้ครูบรรณาธิการได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้โดยไปศึกษาต่อ ฝึกอบรมและดูงาน ลดชั่วโมงสอนและงานพิเศษอื่น ๆ แนะนำให้มีการจัดโครงการใหม่ ๆ และขอความร่วมมือจากบุคลากรของหน่วยงานอื่น ทั้งครูบรรณาธิการ และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันจริงอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังรายละเอียดในตารางที่ 27

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ความสันทนของผู้บริหารที่มีต่อการให้บริการ
ชุมชน ด้านบุคลากรตามทัศนะของครูบรรณารักษ์
และผู้บริหาร

ความสันทนค่านางประมาณ	ครูบรรณารักษ์			ผู้บริหาร			รวม			ค่า t
			แปล			แปล			แปล	
	\bar{x}	SD	ความ	\bar{x}	SD	ความ	\bar{x}	SD	ความ	
เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ กับงาน	2.45	0.83	น้อย	2.75	0.73	ปาน	2.25	1.16	น้อย	-2.14*
ให้กำลังใจแก่ครูบรรณารักษ์ โดยเลื่อนขั้นเงินเดือน พิเศษให้	2.31	0.92	น้อย	3.07	0.74	ปาน	2.33	1.26	น้อย	-5.17*
สนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์ได้มี โอกาสเพิ่มพูนความรู้โดยการ ไปศึกษาค้นคว้าและดูงาน	2.59	0.90	ปาน	3.53	0.59	มาก	2.65	1.34	ปาน	-6.95*
ลดชั่วโมงสอนและงานพิเศษอื่นๆ	2.26	0.91	น้อย	2.95	0.70	ปาน	2.26	1.21	น้อย	-4.78*
แนะนำให้มีการจัดโครงการ ใหม่ ๆ	2.64	0.78	ปาน	3.07	0.41	ปาน	2.47	1.23	น้อย	-3.24*
ขอความร่วมมือจากบุคลากร ของหน่วยงานอื่น	2.34	0.71	น้อย	2.90	0.83	ปาน	2.27	1.18	น้อย	-4.10*
รวม	2.43	0.56	น้อย	3.04	0.49	ปาน	2.37	1.10	น้อย	-6.56*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 28 ความสนับสนุนด้านทรัพยากรและสถานที่

เมื่อพิจารณา 5 ประเด็นในเรื่องความสนับสนุนของผู้บริหารที่มีต่อการบริการชุมชน ด้านทรัพยากรและสถานที่

ปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าไม่มีประเด็นใดที่ผู้บริหารให้ความสนับสนุนในระดับมาก แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าให้ความสนับสนุนในระดับปานกลาง 2 ประเด็นคือ ส่งเสริมให้มีวัสดุครุภัณฑ์เพิ่มเติม ($\bar{x} = 2.78$) และเพิ่มจำนวนสิ่งพิมพ์ ($\bar{x} = 2.63$) และให้ความสนับสนุนในระดับน้อย 3 ประเด็น คือ จัดที่อ่านภายนอกห้องสมุด ($\bar{x} = 2.43$) ขยายห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น ($\bar{x} = 2.35$) และแนะนำสถานที่ภายนอกเพื่อให้ออกไปบริการ ($\bar{x} = 2.30$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสนับสนุนในระดับปานกลาง 3 ประเด็น คือ ส่งเสริมให้มีวัสดุครุภัณฑ์เพิ่มเติม จัดที่อ่านภายนอกห้องสมุดและแนะนำสถานที่ภายนอกเพื่อให้ออกไปบริการ และให้ความสนับสนุนในระดับน้อย 2 ประเด็น คือ ขยายห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น และแนะนำสถานที่ภายนอกเพื่อให้ออกไปบริการ ซึ่งต่างจากผู้บริหารที่เห็นว่าควรสนับสนุนในระดับปานกลางในทุกประเด็น

เมื่อเปรียบเทียบค่า t จะพบว่าทั้ง 4 ประเด็น คือ การขยายห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น แนะนำสถานที่ภายนอกเพื่อให้ออกไปบริการ ส่งเสริมให้มีวัสดุครุภัณฑ์เพิ่มเติมและ เพิ่มจำนวนสิ่งพิมพ์ ทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันจริงอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังรายละเอียดในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ความสันทันของผู้บริหารที่มีต่อการให้บริการ
ชุมชน ด้านทรัพยากรและสถานที่ตามทัศนะของ
ครูบรรณารักษ์และผู้บริหาร

ความสันทันด้านงบประมาณ	ครูบรรณารักษ์			ผู้บริหาร			รวม			ค่า t
	แปล			แปล			แปล			
	X	SD	ความ	X	SD	ความ	X	SD	ความ	
			ปาน			ปาน			ปาน	
ส่งเสริมให้มีวัสดุครุภัณฑ์เพิ่มเติม	2.96	0.76	กลาง	3.46	0.64	กลาง	2.78	1.30	กลาง	-4.10*
ขยายห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น	2.42	0.88	น้อย	3.01	0.88	กลาง	2.35	1.27	น้อย	-3.80*
แนะนำสถานที่ภายนอกเพื่อให้ ออกไปบริการ	2.45	0.75	น้อย	2.87	0.84	กลาง	2.30	1.19	น้อย	-2.98*
จัดอ่านภายนอกห้องสมุด	2.67	0.89	กลาง	2.93	0.73	กลาง	2.43	1.23	น้อย	-1.84
เพิ่มจำนวนสิ่งพิมพ์	2.87	0.76	กลาง	3.20	0.67	กลาง	2.63	1.25	กลาง	-2.58*
รวม	2.67	0.61	กลาง	3.10	0.56	กลาง	2.50	1.15	น้อย	-4.05*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.6 ปัญหาในการให้บริการชุมชน

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการให้บริการชุมชน (ตารางที่ 29-ตารางที่ 31) โดยจำแนกปัญหาออกเป็น 2 ด้าน คือ ปัญหาในด้านบริหารกับด้านการให้บริการ เพื่อจะได้ทราบว่าครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการให้บริการชุมชนเหมือนกันหรือแตกต่างกันในเรื่องใด

ตารางที่ 29 ปัญหาในการให้บริการชุมชนแยกเป็น 2 ด้านคือ ปัญหาในด้านบริหาร และปัญหาในการให้บริการ

ผลปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์มีปัญหาในระดับปานกลางทั้งด้านบริหาร และบริการ

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กเห็นว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน ซึ่งต่างกับความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดขนาดกลาง โดยที่ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านบริหารและเห็นว่า เป็นปัญหาในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านบริการ ดังนั้นทั้งครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนขนาดเล็กและครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนขนาดกลาง มีความเห็นต่างกันเกี่ยวกับปัญหาในการให้บริการชุมชน ด้านบริการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 29

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ปัญหาในการให้บริการชุมชน

ปัญหา	ขนาดโรงเรียน								
	เล็ก			กลาง			รวม		
	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ
			ปาน			ปาน			ปาน
ด้านบริหาร	2.73	0.36	กลาง	2.84	0.64	กลาง	2.60	0.46	กลาง
			ปาน						ปาน
ด้านบริการ	2.55	0.32	กลาง	2.40	0.41	น้อย	2.66	0.61	กลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ปัญหาในการให้บริการชุมชน ด้านบริการ

เมื่อพิจารณา 9 ประเด็น ในเรื่องปัญหาในการให้บริการชุมชน ด้าน
บริหาร

ผลปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กและ
ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลาง เห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมาก 1
ประเด็น คือ บุคลากรไม่มีเวลาให้บริการ ($\bar{x} = 3.61$) และเห็นว่าเป็นปัญหา
ในระดับปานกลาง 5 ประเด็นคือ บุคลากรไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.46$) งบประมาณ
ไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.28$) ขาดแหล่งเงินทุนอุดหนุน ($\bar{x} = 3.21$) ขาดบุคลากรที่มี
วุฒิทางด้านบรรณารักษ์ ($\bar{x} = 3.06$) ห้องสมุดอยู่ห่างไกลชุมชน ($\bar{x} = 2.57$)
และเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับน้อย 3 ประเด็นคือ สถานที่ในการให้บริการภายนอก
ห้องสมุดไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 2.41$) ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการให้บริการ
($\bar{x} = 2.28$) และห้องสมุดคับแคบ ($\bar{x} = 2.21$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรง
เรียนขนาดเล็ก และครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่าเป็นปัญหา
ต่างกัน 2 ประเด็น โดยครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็กเห็นว่าเป็น
เป็นปัญหาในระดับน้อย แต่ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่าเป็น
เป็นปัญหาในระดับปานกลาง คือ ห้องสมุดอยู่ห่างไกลชุมชน ($\bar{x} = 2.42$ และ
 $\bar{x} = 2.86$) สถานที่ในการให้บริการนอกห้องสมุดไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 2.18$ และ
2.94) ดังรายละเอียดในตารางที่ 30

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ปัญหาในการให้บริการชุมชนของห้องสมุดโรงเรียนมัธยม
เพื่อพัฒนาชนบทในเขตภาคกลาง ด้านการบริหาร

รายการปัญหาด้านบริหาร	ขนาดโรงเรียน								
	เล็ก			กลาง			รวม		
	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ
	1.81								
ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการให้บริการ	1.81	0.33	น้อย ปาน	2.40	0.94	น้อย ปาน	2.28	0.94	น้อย ปาน
บุคลากรไม่เพียงพอ	3.27	0.37	กลาง	2.73	0.73	กลาง ปาน	3.46	0.73	กลาง ปาน
ขาดบุคลากรที่มีวุฒิทางด้านบรรณารักษ์	2.52	0.34	น้อย	2.93	1.01	กลาง	3.06	1.01	กลาง
บุคลากรไม่มีเวลาให้บริการ	3.57	0.43	มาก ปาน	3.56	0.63	มาก ปาน	3.61	0.63	มาก ปาน
งบประมาณไม่เพียงพอ	3.11	0.37	กลาง ปาน	3.36	0.70	กลาง ปาน	3.28	0.70	กลาง ปาน
ขาดแหล่งเงินทุนอุดหนุน	3.08	0.35	กลาง	3.40	0.88	กลาง ปาน	3.21	0.88	กลาง ปาน
ห้องสมุดอยู่ห่างไกลชุมชน	2.42	0.32	น้อย	2.86	0.95	กลาง	2.57	0.95	กลาง
ห้องสมุดคับแคบ	2.15	0.34	น้อย	2.46	1.00	น้อย ปาน	2.21	1.00	น้อย ปาน
สถานที่ในการให้บริการภายนอก ห้องสมุดไม่เหมาะสม	2.18	0.21	น้อย	2.94	1.01	กลาง	2.41	1.01	น้อย

ตารางที่ 31 ปัญหาในการให้บริการชุมชน ด้านการให้บริการ

เมื่อพิจารณา 8 ประเด็นในเรื่องปัญหาในการให้บริการชุมชน ด้านการให้บริการ

ผลปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็ก และครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลาง เห็นว่าไม่มีประเด็นใดที่เป็นปัญหาในระดับมาก แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง 5 ประเด็น คือ ทรัพยากรห้องสมุดไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.16$) ประชาชนมาใช้บริการน้อย ($\bar{x} = 3.13$) ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน ($\bar{x} = 2.63$) ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน ($\bar{x} = 2.60$) ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายนอก ($\bar{x} = 2.60$) และเป็นปัญหาในระดับน้อย 3 ประเด็นคือ ประชาชนไม่ปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องสมุด ($\bar{x} = 2.50$) ประชาชนขาดความระมัดระวังในการใช้ทรัพยากร ($\bar{x} = 2.39$) และประชาชนขาดความรู้ในการใช้ห้องสมุด ($\bar{x} = 2.25$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏว่าครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการให้บริการชุมชน ในด้านบริการ ไม่แตกต่างจากครูบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนขนาดกลางในทุกประเด็น ดังรายละเอียดในตารางที่ 31

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ปัญหาในการให้บริการชุมชนของห้องสมุดโรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาชนบทในด้านการให้บริการ

รายการปัญหาในด้านการให้บริการ	ขนาดโรงเรียน								
	เล็ก			กลาง			รวม		
	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ
ทรัพยากรห้องสมุดไม่เพียงพอ	3.04	0.33	ปาน	3.00	0.81	ปาน	3.16	0.81	ปาน
ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน	2.54	0.30	ปาน	2.52	1.07	ปาน	2.63	1.07	ปาน
ประชาชนมาใช้บริการน้อย	2.96	0.34	ปาน	2.71	0.96	ปาน	3.13	0.96	ปาน
ประชาชนขาดความรู้ในการใช้ห้องสมุด	1.94	0.33	น้อย	2.07	0.98	น้อย	2.25	0.98	น้อย
ประชาชนไม่ปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องสมุด	2.42	0.32	น้อย	2.14	0.99	น้อย	2.50	0.99	น้อย
ประชาชนขาดความระมัดระวังในการใช้ทรัพยากร	2.50	0.32	น้อย	2.42	0.95	น้อย	2.39	0.95	น้อย
ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน	3.50	0.32	ปาน	2.52	0.89	ปาน	2.60	0.89	ปาน
ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายนอก	2.66	0.32	ปาน	2.35	0.94	ปาน	2.60	0.94	ปาน

ตอนที่ 3 ความต้องการในการให้บริการชุมชนของครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 32-ตารางที่ 36) เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการให้บริการชุมชน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ความต้องการด้านลักษณะการจัดให้บริการชุมชน ด้านความสนับสนุนของผู้บริหาร ด้านความร่วมมือจากบุคคลต่างๆ และด้านความต้องการในการแก้ปัญหา

ตารางที่ 32 ความต้องการในการบริการชุมชนของครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนจำแนกเป็น 4 ด้านคือ ด้านลักษณะการจัดให้บริการชุมชน ด้านความสนับสนุนของผู้บริหาร ด้านความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายต่างๆ และด้านการแก้ปัญหา

ผลปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าไม่มีประเด็นใดที่ความต้องการในการบริการชุมชนในระดับมาก แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามีความต้องการในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่ามีความต้องการในการบริการชุมชนในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้านซึ่งไม่แตกต่างกับความต้องการของผู้บริหาร

เมื่อทดสอบค่า t ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการบริการชุมชน ระดับปานกลาง ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ความต้องการในการบริการชุมชน

ความต้องการในการ บริการชุมชน	ครูบรรณารักษ์		ผู้บริหาร			รวม		ค่า t		
	แปล		แปล			แปล				
	X	SD	ความ	X	SD	ความ	X		SD	ความ
ด้านลักษณะการจัดให้บริการ ชุมชน	2.65	0.60	ปาน กลาง	2.69	0.44	ปาน กลาง	2.68	0.53	ปาน กลาง	-0.50
ด้านความสนับสนุนของผู้บริหาร	3.15	0.65	ปาน กลาง	3.09	0.49	ปาน กลาง	3.13	0.58	ปาน กลาง	0.56
ด้านความร่วมมือจากบุคคล ฝ่ายต่าง ๆ	3.09	0.64	ปาน กลาง	2.97	0.43	ปาน กลาง	3.04	0.55	ปาน กลาง	1.02
ด้านการแก้ปัญหา	3.20	0.45	ปาน กลาง	3.04	0.53	ปาน กลาง	3.12	0.50	ปาน กลาง	1.92

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 ความต้องการในการให้บริการชุมชน ด้านลักษณะการจัดให้บริการชุมชน

เมื่อพิจารณา 24 ประเด็น ในเรื่องความต้องการในการให้บริการชุมชนด้านลักษณะการจัดให้บริการชุมชน

ปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าไม่มีประเด็นใดที่มีความต้องการในการให้บริการชุมชนในระดับมาก แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามีความต้องการในการให้บริการในระดับปานกลาง 12 ประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกได้แก่ ให้อ่านสิ่งพิมพ์ได้ทุกประเภท ($\bar{x} = 3.37$) เปิดโอกาสให้ยืมสิ่งพิมพ์กลับบ้านได้ ($\bar{x} = 3.25$) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาอ่านสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดได้ ($\bar{x} = 3.18$) และแนะนำการใช้ห้องสมุดนอกห้องสมุดเป็นครั้งคราว ($\bar{x} = 3.18$) และเห็นว่ามีความต้องการในการให้บริการในระดับน้อย 12 ประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้บริการตอบคำถามทั้งทางจดหมายและโทรศัพท์ ($\bar{x} = 2.05$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏว่าครูบรรณารักษ์ที่มีความต้องการในการให้บริการในระดับปานกลาง 12 ประเด็นและมีความต้องการในระดับน้อย 12 ประเด็น ซึ่งแตกต่างจากความคิดเห็นจากผู้บริหาร 2 ประเด็น โดยครูบรรณารักษ์มีความต้องการในระดับน้อย แต่ผู้บริหารมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ มีความต้องการเล่านิทาน และเล่าเรื่องหนังสือในห้องสมุด ($\bar{x} = 2.31$ และ $\bar{x} = 2.58$ ตามลำดับ) และตอบคำถามทุกประเภท ($\bar{x} = 2.31$ และ $\bar{x} = 2.58$ ตามลำดับ)

เมื่อทดสอบค่า t พบว่าประเด็นที่ครูบรรณารักษ์มีความต้องการในระดับน้อย แต่ผู้บริหารมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ ความต้องการในการเล่านิทาน และเล่าเรื่องหนังสือในห้องสมุด ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันจริง อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังรายละเอียดในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ความต้องการในการให้บริการชุมชนด้านลักษณะการจัด
ให้บริการชุมชน

ความต้องการ ด้านลักษณะการจัดให้บริการชุมชน	ครอบครัว		ผู้บริหาร		รวม		ค่า t			
	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ				
			ปาน			ปาน				
เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา อ่านสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดได้	3.12	0.85	กลาง	3.24	0.80	กลาง	3.18	0.83	กลาง	-0.89
จัดบริการให้อ่านภายนอก ห้องสมุด	2.93	0.97	กลาง	3.01	0.74	กลาง	2.97	0.86	กลาง	-0.57
ให้อ่านสิ่งพิมพ์ได้ทุกประเภท	3.31	0.89	กลาง	3.43	0.68	กลาง	3.37	0.79	กลาง	-0.93
			ปาน			ปาน			ปาน	
เปิดโอกาสให้ยืมสิ่งพิมพ์ กลับบ้านได้	3.25	0.93	กลาง	3.24	0.84	กลาง	3.25	0.89	กลาง	0.09
กำหนดระเบียบการยืมโดย เฉพาะสำหรับประชาชน	2.75	0.99	กลาง	2.71	0.82	กลาง	2.74	0.91	กลาง	0.27
ให้บริการตอบคำถามแก่ผู้เข้า มาในห้องสมุด	3.04	0.81	กลาง	2.97	0.72	กลาง	3.01	0.77	กลาง	0.53
ให้บริการตอบคำถามทั้งทาง จดหมายและโทรศัพท์	1.95	10.5	น้อย	2.13	0.68	น้อย	2.05	0.89	น้อย	-1.20
ตอบคำถามทุกประเภท	2.31	10.1	น้อย	2.58	0.77	ปาน	2.55	0.90	ปาน	-0.46
			ปาน			ปาน			ปาน	
แนะนำการใช้ห้องสมุด แก่ผู้เข้า มาในห้องสมุด	3.10	0.83	กลาง	3.24	0.67	กลาง	3.18	0.76	กลาง	-1.08
			ปาน			ปาน			ปาน	
แนะนำการใช้ห้องสมุด นอก ห้องสมุดเป็นครั้งคราว	2.68	0.90	กลาง	2.77	0.67	กลาง	3.18	0.80	กลาง	-0.62

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ความต้องการ	ครูบรรณารักษ์		ผู้บริหาร			รวม		ค่า t		
	\bar{x}	SD	แปล ความ	\bar{x}	SD	แปล ความ	\bar{x}		SD	แปล ความ
ด้านลักษณะการจัดให้บริการชุมชน			ปาน			ปาน			ปาน	
จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดแจก	2.91	0.93	กลาง	2.83	0.72	กลาง	2.88	0.83	กลาง	0.59
ส่งสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น	2.52	1.18	ปาน	2.59	0.75	ปาน	2.56	0.99	ปาน	-0.41
ไปถึงบ้าน										
ติดตามรายชื่อหนังสือใหม่ ๕	2.37	1.03	น้อย	2.31	0.81	น้อย	2.34	0.92	น้อย	0.44
ที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน										
แนะนำการอ่านแก่ผู้มีปัญหา	2.55	0.92	น้อย	2.51	0.78	น้อย	2.53	0.85	น้อย	0.29
เช่น อ่านซ้ำ			ปาน			ปาน				
แนะนำหนังสือที่เหมาะสม	2.85	0.96	กลาง	3.00	0.66	กลาง	2.95	0.79	น้อย	-1.10
ให้อ่าน						ปาน				
เล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ	2.31	1.00	น้อย	2.58	0.61	กลาง	2.47	0.83	น้อย	0.05*
ในห้องสมุด										
เล่านิทานและเล่าเรื่องหนังสือ	2.28	1.04	น้อย	2.43	0.70	น้อย	2.37	0.87	น้อย	-1.02
นอกห้องสมุดเป็นครั้งคราว										
ฉายวีดิทัศน์เพื่อความรู้และ	2.32	1.00	น้อย	2.39	0.77	น้อย	2.37	0.88	น้อย	-0.46
ความบันเทิงในห้องสมุด										
ฉายวีดิทัศน์เพื่อความรู้และ	2.38	1.05	น้อย	2.48	0.78	น้อย	2.41	0.91	น้อย	-1.33
ความบันเทิงนอกห้องสมุด									ปาน	
จัดกระเป๋านหนังสือสู่ประตูบ้าน	2.82	1.15	น้อย	2.63	0.86	น้อย	2.77	0.98	กลาง	1.13

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ความต้องการ ด้านลักษณะการจัดให้บริการชุมชน	ครูบรรณาธิกร์		ผู้บริหาร			รวม		ค่า t		
			แปล							
	X	SD	ความ	X	SD	ความ	X		SD	ความ
บริการสิ่งพิมพ์ฉบับล่วงหน้า ที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน	๕ 2.40	1.10	น้อย	2.36	0.71	น้อย	2.43	0.90	น้อย	0.26
บริการสิ่งพิมพ์ฉบับปัจจุบัน ที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน	๕ 2.40	1.09	น้อย	2.44	0.84	น้อย	2.45	0.94	น้อย	-0.25
สอนการอ่านแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ	2.22	1.05	น้อย	2.43	0.86	น้อย	2.36	0.93	น้อย	-1.28
สอนการเขียนแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ	2.17	1.06	น้อย	2.37	0.85	น้อย	2.31	0.93	น้อย	-1.28

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 ความต้องการในการให้บริการชุมชน ด้านความสนับสนุน
ของผู้บริหาร

เมื่อพิจารณา 10 ประเด็น ในเรื่องความต้องการในการให้บริการ
ชุมชน ด้านความสนับสนุนของผู้บริหาร

ปรากฏว่าทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าไม่มีประเด็น
ใดที่มีความต้องการในระดับมาก แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามีความต้องการในระดับ
ปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ มีความ
ต้องการให้บุคลากรมีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{x} = 3.36$) สนับสนุนให้ขวัญ
และกำลังใจต่อบุคลากรห้องสมุด ($\bar{x} = 3.30$) และเพิ่มจำนวนทรัพยากรของ
ห้องสมุด ($\bar{x} = 3.28$) และประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขยายขนาดห้อง
สมุด ($\bar{x} = 2.76$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ครูบรรณารักษ์
มีความต้องการในระดับปานกลาง 10 ประเด็น ซึ่งไม่แตกต่างจากความคิดเห็น
ของผู้บริหาร

เมื่อทดสอบค่า t ปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความ
ต้องการในการให้บริการชุมชน ด้านความสนับสนุนของผู้บริหารไม่แตกต่างกันใน
ทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังรายละเอียดในตารางที่ 34

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 ความต้องการในการให้บริการชุมชนด้านความสนับสนุน
ของผู้บริหาร

ความต้องการ ด้านความสนับสนุนของผู้บริหาร	คณาจารย์		ผู้บริหาร		รวม		ค่า t			
	แปล		แปล		แปล					
	X	SD	X	SD	X	SD				
งบประมาณ	3.21	0.88	ปานกลาง	3.20	0.75	ปานกลาง	3.23	0.77	ปานกลาง	.10
เงินจากงบพิเศษ	3.10	0.93	ปานกลาง	2.83	0.74	ปานกลาง	2.99	0.81	ปานกลาง	1.96
เพิ่มจำนวนบุคลากร	3.12	0.95	ปานกลาง	2.97	0.77	ปานกลาง	3.07	0.83	ปานกลาง	1.04
ขวัญและกำลังใจต่อบุคลากร ห้องสมุด	3.27	0.86	ปานกลาง	3.29	0.67	ปานกลาง	3.30	0.73	ปานกลาง	-0.21
บุคลากรมีโอกาสนในการเพิ่มพูน ความรู้	3.25	0.87	ปานกลาง	3.41	0.57	ปานกลาง	3.36	0.69	ปานกลาง	-1.33
ลดชั่วโมงสอน และงานพิเศษ อื่น ๆ ของบุคลากร	3.13	1.03	ปานกลาง	3.08	0.77	ปานกลาง	3.14	0.84	ปานกลาง	-0.36
แนะนำโครงการใหม่ ๆ เพื่อ บริการชุมชน	3.09	0.99	ปานกลาง	3.04	0.74	ปานกลาง	3.11	0.80	ปานกลาง	0.37
เพิ่มจำนวนทรัพยากรของ ห้องสมุด	3.17	0.92	ปานกลาง	3.27	0.60	ปานกลาง	3.28	0.69	ปานกลาง	-0.74
ขยายขนาดห้องสมุด	2.63	1.09	ปานกลาง	2.79	0.93	ปานกลาง	2.76	0.97	ปานกลาง	-0.97
จัดที่อ่านภายนอกห้องสมุด	2.85	1.15	ปานกลาง	3.06	0.74	ปานกลาง	3.00	0.92	ปานกลาง	-1.33

ตารางที่ 35 ความต้องการในการให้บริการชุมชน ด้านความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ

เมื่อพิจารณา 18 ประเด็น ในเรื่องความต้องการในการให้บริการชุมชน ด้านความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ

ผลปรากฏว่า ทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน มีความต้องการในระดับมาก 1 ประเด็น คือ นักเรียนช่วยงานให้บริการห้องสมุด ($\bar{x} = 3.54$) และมีความต้องการในระดับปานกลาง 17 ประเด็น ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับ คือ มีความต้องการเจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยให้บริการภายในห้องสมุด ($\bar{x} = 3.42$) ต้องการให้ผู้ช่วยฝ่ายธุรการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย ($\bar{x} = 3.36$) และผู้ช่วยฝ่ายบริการช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.25$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่าต้องการแตกต่างจากผู้บริหาร 1 ประเด็น โดยครูบรรณารักษ์ต้องการในระดับปานกลางแต่ผู้บริหารมีความต้องการในระดับมาก คือ ความต้องการนักเรียนช่วยงาน

เมื่อทดสอบค่า t ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการให้บริการชุมชน ด้านความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังรายละเอียดในตารางที่ 35

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 ความต้องการในการให้บริการชุมชนด้านความร่วมมือ
จากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ

ความต้องการด้านความ ร่วมมือจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ	ครูบรรณารักษ์			ผู้บริหาร			รวม			ค่า t
	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ	
นักเรียนช่วยงานให้บริการใน ห้องสมุด	3.50	0.66	ปาน กลาง	3.57	0.49	มาก	3.54	0.59	มาก	-0.78
นักเรียนช่วยงานช่วยบริการให้ อ่านภายนอกห้องสมุด	3.04	0.97	ปาน กลาง	3.24	0.64	ปาน กลาง	3.14	0.82	ปาน กลาง	-1.52
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยให้บริการ ภายในห้องสมุด	3.45	0.73	ปาน กลาง	3.42	0.64	ปาน กลาง	3.42	0.69	ปาน กลาง	-0.17
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยให้บริการ ภายนอกห้องสมุด	3.00	0.93	ปาน กลาง	2.78	0.76	ปาน กลาง	2.89	0.86	ปาน กลาง	1.55
นักการภารโรงช่วยดูแลความ สะอาดและความเรียบร้อย ของห้องสมุดและที่อ่านภายใน นอกห้องสมุด	3.09	0.99	ปาน กลาง	3.05	0.81	ปาน กลาง	3.07	0.90	ปาน กลาง	0.27
ครูหมวดภาษาไทยช่วยในการ แนะนำและส่งเสริมการอ่าน	3.21	0.88	ปาน กลาง	3.23	0.59	ปาน กลาง	3.23	0.75	ปาน กลาง	-0.13
ครูหมวดภาษาไทยช่วยสอนการ เขียนและการอ่านแก่ผู้ไม่รู้ หนังสือ	3.12	0.92	ปาน กลาง	2.89	0.77	ปาน กลาง	2.99	0.87	ปาน กลาง	1.65

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ความต้องการด้านความ ร่วมมือจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ	ครูบรรณารักษ์		ผู้บริหาร		รวม		ค่า t			
	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ		แปล ความ		
			ปาน			ปาน				
ครูฝ่ายโสตทัศนวัสดุช่วยบริการ จัดฉายวีดิทัศน์	3.17	0.94	กลาง	2.95	0.80	กลาง	3.07	0.88	กลาง	1.50
ผู้ช่วยฝ่ายธุรการอ่านเวชความ สะดวกในการเบิกจ่าย	3.29	0.82	กลาง	3.42	0.59	กลาง	3.36	0.72	กลาง	-1.07
ผู้ช่วยฝ่ายบริการช่วยเหลือใน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ	3.24	0.79	กลาง	3.21	0.71	กลาง	3.25	0.75	กลาง	0.19
ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการช่วยเหลือ ในการจัดหาสิ่งพิมพ์จากแหล่ง ต่าง ๆ	3.16	0.95	กลาง	3.29	0.72	กลาง	3.20	0.81	กลาง	-1.03
			ปาน			ปาน			ปาน	
บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ในด้านการจัดสิ่งพิมพ์ ๕ ที่ อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน	2.86	0.95	กลาง	2.67	0.81	กลาง	2.78	0.89	กลาง	1.38
			ปาน			ปาน			ปาน	
บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ในการให้บริการตอบคำถาม	2.87	0.93	กลาง	2.59	0.19	กลาง	2.76	0.87	กลาง	2.03
			ปาน			ปาน			ปาน	
บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยครู และ/หรือ บรรณารักษ์ห้อง สมุดมหาวิทยาลัยที่อยู่ใกล้ เคียงร่วมโครงการไม่รู้ หนังสือ	2.72	1.00	กลาง	2.51	0.88	กลาง	2.61	0.93	กลาง	1.44

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ความต้องการด้านความ ร่วมมือจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ	ครูบรรณาธิการ		ผู้บริหาร		รวม		ค่า t
	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ	
เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาชุมชน ร่วมจัดห้องสมุดเคลื่อนที่	2.79	0.97	ปาน กลาง	2.59	0.95	ปาน กลาง	1.35
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร่วมมือ เผยแพร่เอกสารด้านสุขภาพ	2.93	0.91	ปาน กลาง	2.95	0.67	น้อย ปาน	-0.10
เจ้าหน้าที่การเกษตร ร่วมมือ เผยแพร่เอกสารการเกษตร	2.88	0.96	ปาน กลาง	2.89	0.74	ปาน กลาง	-0.10
พระ อำนวยความสะดวกใน การจัดที่อ่านบริเวณวัด	2.98	0.95	ปาน กลาง	2.77	0.85	ปาน กลาง	1.45

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 ความต้องการในการบริการชุมชน ด้านการแก้ปัญหา

เมื่อพิจารณา 10 ประเด็น ในเรื่องความต้องการในการบริการชุมชน ด้านการแก้ปัญหา

ปรากฏว่า ทั้งครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าไม่มีประเด็นใดที่มีความต้องการในระดับมาก แต่มีความต้องการในระดับปานกลางทุกประเด็น ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับ ได้แก่ ต้องการแก้ปัญหาเรื่องงานสอนและงานพิเศษอื่น ๆ ของบุคลากร ($\bar{x} = 3.47$) ต้องการแก้ปัญหาเรื่องเพิ่มงบประมาณ ($\bar{x} = 3.34$) และต้องการแก้ปัญหาเรื่องบุคลากร ($\bar{x} = 3.34$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าครูบรรณารักษ์มีความต้องการในระดับมาก 1 ประเด็น คือต้องการแก้ปัญหาเรื่องเพิ่มงบประมาณ ($\bar{x} = 3.55$) และมีความต้องการในระดับปานกลาง 9 ประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับ ได้แก่ นักเรียนช่วยงานบริการในห้องสมุด ($\bar{x} = 3.50$) เจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยให้บริการภายในห้องสมุด ($\bar{x} = 3.45$) และผู้ช่วยฝ่ายธุรการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย ($\bar{x} = 3.29$) สำหรับผู้บริหารที่มีความต้องการในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับ ได้แก่ ลดงานสอนและงานพิเศษอื่น ๆ ของบุคลากร ($\bar{x} = 3.47$) เพิ่มงบประมาณ ($\bar{x} = 3.39$) และเพิ่มจำนวนบุคลากร ($\bar{x} = 3.34$)

เมื่อทดสอบค่า t ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความต้องการในการแก้ปัญหาเรื่องงบประมาณแตกต่างกันจริง อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังรายละเอียดในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ความต้องการในการบริการชุมชน ด้านการแก้ปัญหา

ความต้องการ ด้านการแก้ปัญหา	ครูบรรณารักษ์		ผู้บริหาร			รวม		ค่า t		
	แปล		แปล			แปล				
	X	SD	X	SD	X	SD				
เพิ่มจำนวนบุคลากร	3.40	0.73	ปานกลาง	3.27	0.88	ปานกลาง	3.34	0.81	ปานกลาง	0.98
เพิ่มบุคลากรที่มีวุฒิทาง บรรณารักษ์	3.17	0.94	ปานกลาง	3.02	0.98	ปานกลาง	3.11	0.96	ปานกลาง	0.93
ลดงานสอนและงานพิเศษอื่น ๆ ของบุคลากร	3.50	0.78	ปานกลาง	3.43	0.76	ปานกลาง	3.47	0.77	ปานกลาง	0.48
เพิ่มงบประมาณ	3.55	0.62	มาก	3.20	0.76	ปานกลาง	3.39	0.71	ปานกลาง	3.04*
หาแหล่งทุนอุดหนุนเพิ่มเติม	3.31	0.73	ปานกลาง	3.19	0.84	ปานกลาง	3.26	0.79	ปานกลาง	0.91
ขยายห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น	2.83	0.90	ปานกลาง	2.61	0.77	ปานกลาง	2.72	0.85	ปานกลาง	1.59
เพิ่มสถานที่ในการให้บริการ ภายนอกห้องสมุด	2.74	0.86	ปานกลาง	2.56	0.72	ปานกลาง	2.66	0.80	ปานกลาง	1.38
เพิ่มทรัพยากรห้องสมุด	3.25	0.81	ปานกลาง	3.04	0.84	ปานกลาง	3.16	0.83	ปานกลาง	1.58

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ความต้องการ ด้านการแก้ปัญหา	ครูบรรณารักษ์		ผู้บริหาร		รวม		ค่า t	
	X	SD	แปล ความ	X	SD	แปล ความ		แปล ความ
ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมา ใช้บริการมากขึ้น	3.18	0.83	ปาน กลาง	3.02	0.81	ปาน กลาง	ปาน	1.19
ให้ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดแก่ ประชาชน	3.04	0.83	ปาน กลาง	2.95	0.87	ปาน กลาง	ปาน	0.58

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย